

Học Máy

(Machine Learning)

Thân Quang Khoát

khoattq@soict.hust.edu.vn

Viện Công nghệ thông tin và Truyền thông
Trường Đại học Bách Khoa Hà Nội

Năm 2016

Nội dung môn học:

- **Giới thiệu chung**
 - Học máy
 - Công cụ WEKA
- Các phương pháp học không giám sát
- Các phương pháp học có giám sát
- Đánh giá hiệu năng hệ thống học máy

Tại sao nên biết Học Máy?

- ❖ Nhu cầu lớn về Khoa học dữ liệu (Data science)
- ❖ “Data scientist: the sexiest job of the 21st century” – Harvard Business Review.
<http://hbr.org/2012/10/data-scientist-the-sexiest-job-of-the-21st-century/>
- ❖ “The Age of Big Data” – The New York Times
http://www.nytimes.com/2012/02/12/sunday-review/big-datas-impact-in-the-world.html?pagewanted=all&_r=0

Data Analyst

San Francisco Bay Area

Posted 18 days ago

PIMCO

Data Analyst

Greater New York City Area

Posted 25 days ago

nielsen

Statistical Analyst - Data...

Greater New York City Area

Posted 9 hours ago

Data Analyst

Greater New York City Area

Posted 15 days ago

DATA SCIENTIST

Greater New York City

Posted 25 days ago

Quirky

FORA
FINANCIAL

H

fire

Data Scientist

Greater New York City

Posted 14 days ago

Marketing Analytics

Greater New York City Area

Posted 24 days ago

healthfirst

Financial Data Analyst

Greater New York City Area

Posted 20 days ago

Data Analyst...

Greater New York City Area

Posted 13 days ago

Home

Profile

Network

Jobs

Interests

Data Analyst

Amazon - Newark, NJ

Posted 24 days ago

[Apply on company website](#)

Save

Senior Data Analyst - Big Data, Meta Product

TripAdvisor - Newton, MA

Posted 12 days ago

[Apply now](#)

Save

Home

Profile

Network

Jobs

Interests

Data Analyst

Apple - Daly City - California -US

Posted 18 days ago

[Apply on company website](#)

Save

Tại sao nên biết Học Máy?

- ❖ Nhu cầu ngày càng tăng tại Việt Nam.

Hãy nói theo cách của bạn

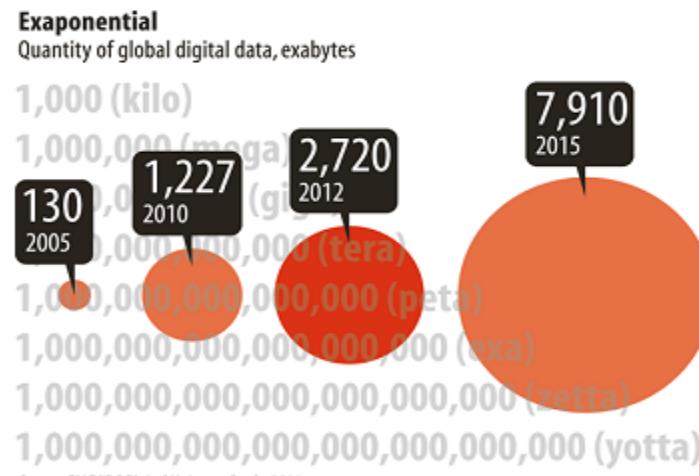

Tại sao nên biết Học Máy?

- ❖ Học máy (ML – Machine Learning):
data mining, inference, prediction.
- ❖ ML là con đường hiệu quả để tạo ra các hệ thống thông minh, dịch vụ thông minh.
- ❖ ML cung cấp nền tảng và phương pháp cho Big Data.

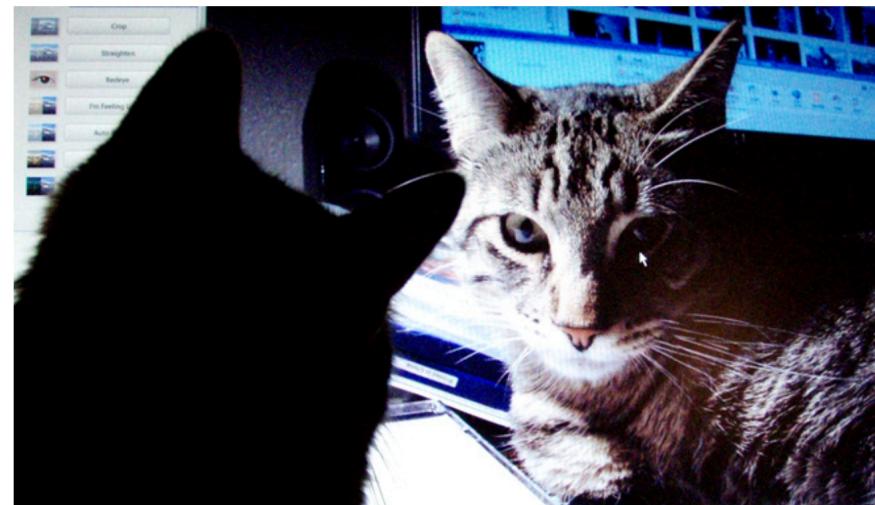
Each day:
230M tweets,
2.7B comments to FB,
86400 hours of video
to YouTube

Vài thành công: GoogleBrain (2012)

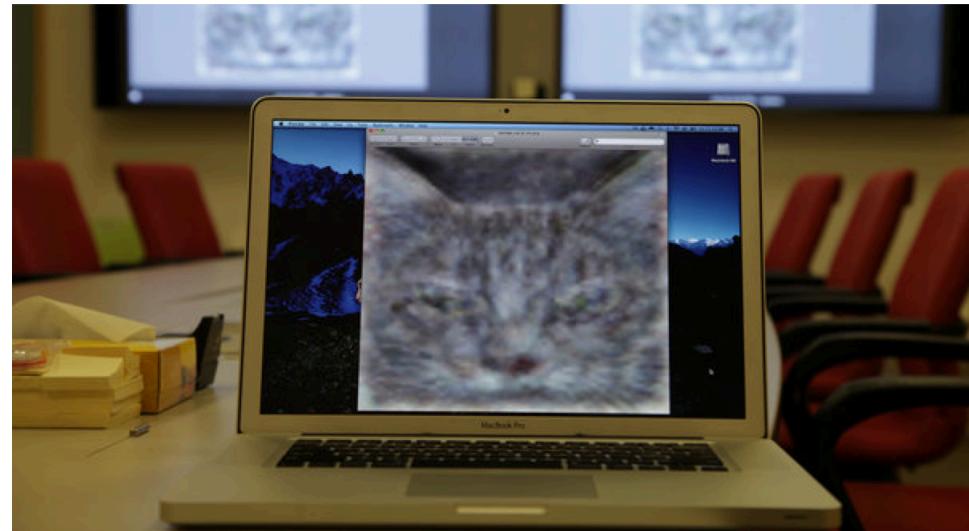
Google's Artificial Brain Learns to Find Cat Videos

BY WIRED UK 06.26.12 | 11:15 AM | PERMALINK

By Liat Clark, Wired UK

How Many Computers to Identify a Cat? 16,000

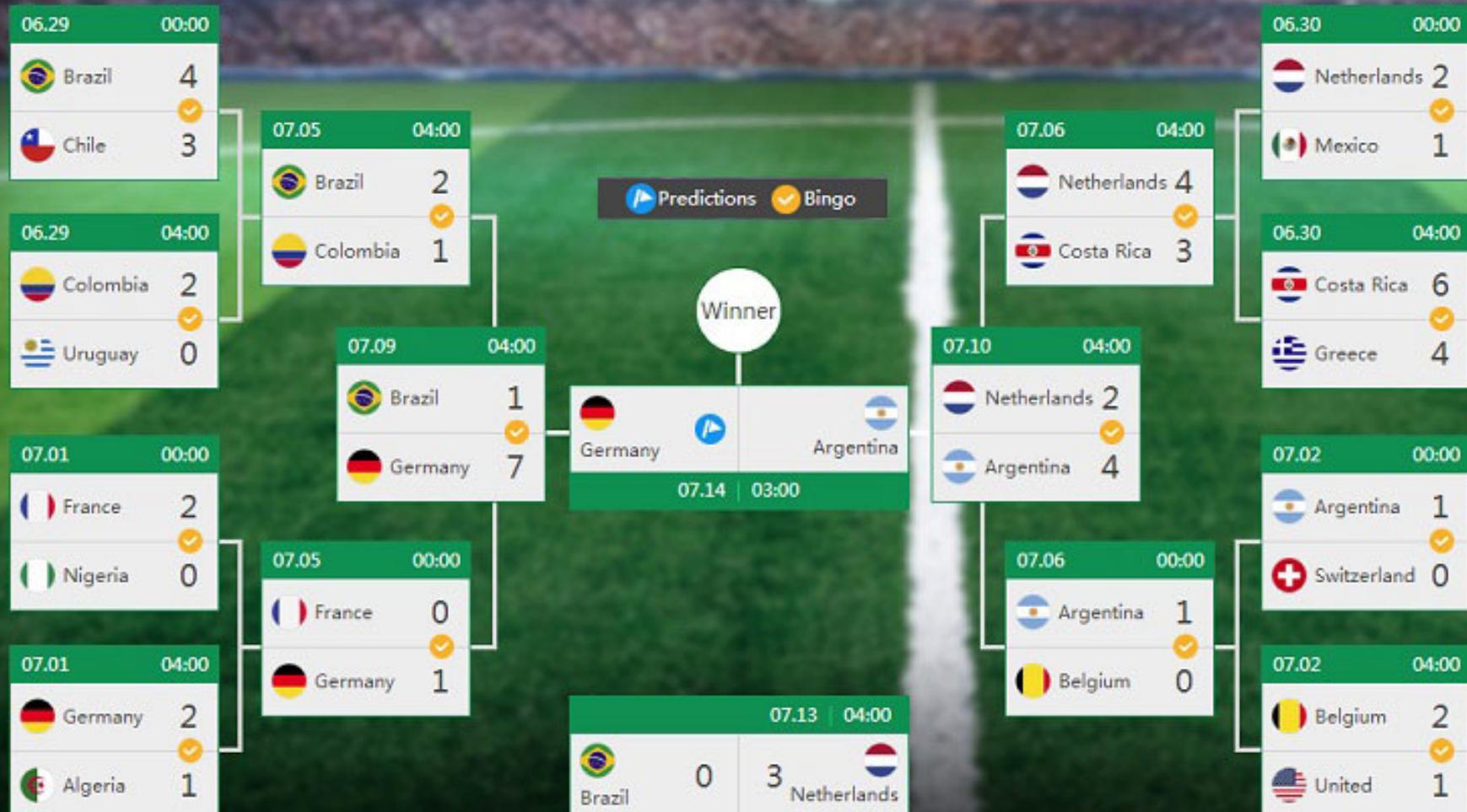
Jim Wilson/The New York Times

An image of a cat that a neural network taught itself to recognize.

By JOHN MARKOFF

Published: June 25, 2012

Vài thành công: FIFA prediction (2014)

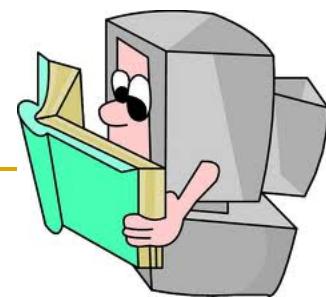
Vài thành công: AlphaGo (2016)

- AlphaGo of Google the world champion at Go (cờ vây), 3/2016
 - Go is a 2500 year-old game.
 - Go is one of the most complex games.
- AlphaGo learns from 30 millions human moves, and plays itself to find new moves.
- It beat Lee Sedol (World champion)
 - <http://www.wired.com/2016/03/two-redefined-future/>
 - <http://www.nature.com/news/google-game-of-go-1.19234>

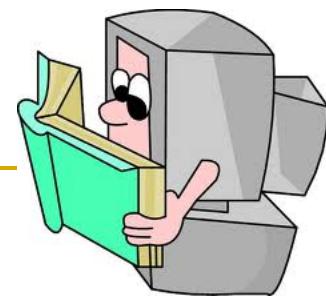
Giới thiệu về Học máy

- Học máy (ML - Machine Learning) là một lĩnh vực nghiên cứu của Trí tuệ nhân tạo (Artificial Intelligence)
- Câu hỏi trung tâm của ML:
 - “*How can we build computer systems that automatically improve with experience, and what are the fundamental laws that govern all learning processes?*” [Mitchell, 2006]
- Vài quan điểm về học máy:
 - Một quá trình nhờ đó một hệ thống cải thiện hiệu suất (hiệu quả hoạt động) của nó [Simon, 1983]
 - Việc lập trình các máy tính để tối ưu hóa một tiêu chí hiệu suất dựa trên các dữ liệu hoặc kinh nghiệm trong quá khứ [Alpaydin, 2010]

Một máy học

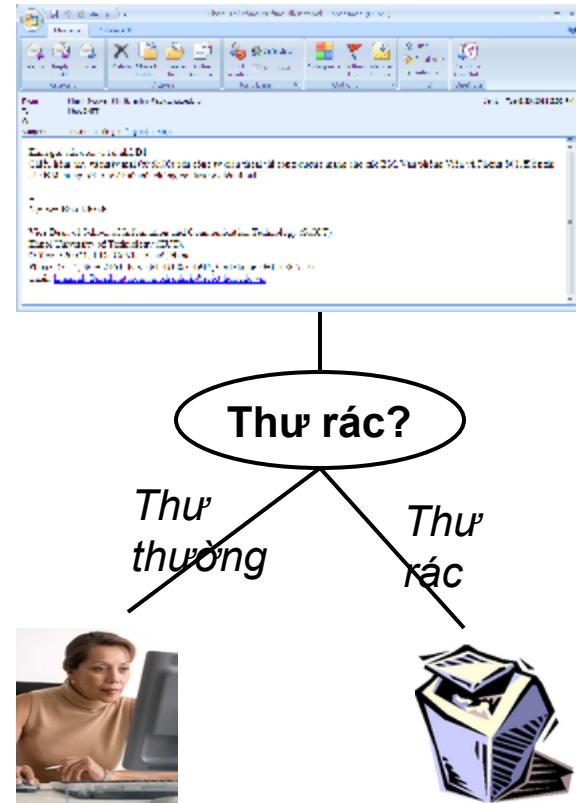
- Ta nói một máy tính *có khả năng học* nếu nó tự cải thiện hiệu suất hoạt động *P* cho một công việc *T* cụ thể, dựa vào kinh nghiệm *E* của nó.
- Như vậy *một bài toán học máy* có thể biểu diễn bằng 1 bộ (*T*, *P*, *E*)
 - *T*: một công việc (nhiệm vụ)
 - *P*: tiêu chí đánh giá hiệu năng
 - *E*: kinh nghiệm

Ví dụ bài toán học máy (1)

Lọc thư rác (email spam filtering)

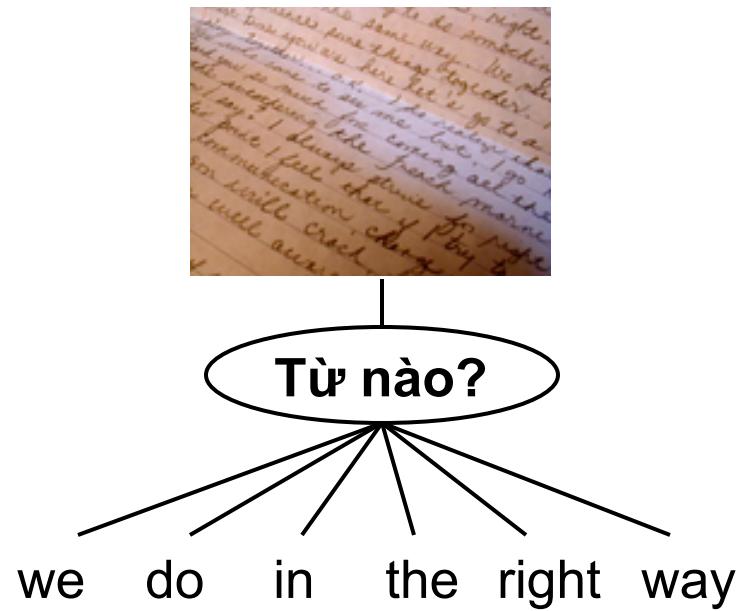
- T : Dự đoán (để lọc) những thư điện tử nào là thư rác (spam email)
- P : số lượng thư điện tử gửi đến được phân loại chính xác
- E : Một tập các thư điện tử (emails) mẫu, mỗi thư điện tử được biểu diễn bằng một tập thuộc tính (vd: tập từ khóa) và nhãn lớp (thư thường/thư rác) tương ứng

Ví dụ bài toán học máy (2)

Nhận dạng chữ viết tay

- **T**: Nhận dạng và phân loại các từ trong các ảnh chữ viết
- **P**: Tỷ lệ (%) các từ được nhận dạng và phân loại đúng
- **E**: Một tập các ảnh chữ viết, trong đó mỗi ảnh được gắn với một định danh của một từ

Ví dụ bài toán học máy (3)

Gán nhãn ảnh

- T : đưa ra một vài mô tả ý nghĩa của 1 bức ảnh
- P : ?
- E : Một tập các bức ảnh, trong đó mỗi ảnh đã được gán một tập các từ mô tả ý nghĩa của chúng

FISH WATER OCEAN
TREE CORAL

PEOPLE MARKET PATTERN
TEXTILE DISPLAY

BIRDS NEST TREE
BRANCH LEAVES

Máy học (1)

■ Học một ánh xạ (hàm): f

$x \mapsto y$

- x : quan sát (dữ liệu), kinh nghiệm
- y : phán đoán, tri thức mới, kinh nghiệm mới, ...

■ Học một mô hình:

- Dữ liệu (được giả thuyết) tuân theo một mô hình.
- Học mô hình là **học những tham số** của mô hình đó từ dữ liệu quan sát được và kinh nghiệm đang có.
- **Hồi quy** (regression): nếu y là một số thực
- **Phân loại** (classification): nếu y thuộc một tập rời rạc (tập nhãn lớp)

Máy học (2)

■ Học từ đâu?

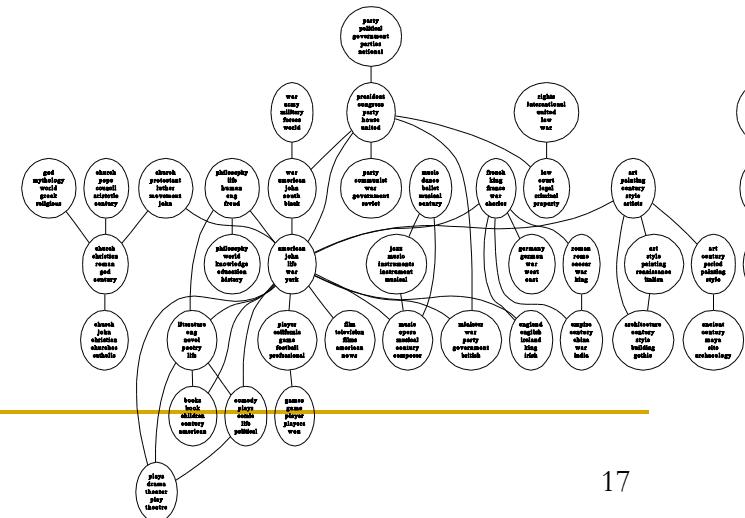
- ❑ Từ các quan sát trong quá khứ (**tập học – training set**).
 $\{x_1, x_2, \dots, x_N\}; \{y_1, y_2, \dots, y_M\}$

■ Sau khi đã học:

- ❑ Thu được một mô hình, kinh nghiệm, tri thức mới.
- ❑ Dùng nó để **suy diễn (phán đoán)** cho quan sát trong tương lai.
 $Y = f(x)$

Hai bài toán học cơ bản

- **Học có giám sát (supervised learning):** cần học một hàm $y = f(x)$ từ tập học $\{\{x_1, x_2, \dots, x_N\}; \{y_1, y_2, \dots, y_N\}\}$ sao cho $y_i \approx f(x_i)$.
 - *Phân loại* (phân lớp): nếu y chỉ nhận giá trị từ một tập rời rạc, chẳng hạn {cá, cây, quả, mèo}
 - *Hồi quy*: nếu y nhận giá trị số thực
 - **Học không giám sát (unsupervised learning):** cần học một hàm $y = f(x)$ từ tập học cho trước $\{x_1, x_2, \dots, x_N\}$.
 - Y có thể là các cụm dữ liệu.
 - Y có thể là các cấu trúc ẩn.

Học có giám sát: ví dụ

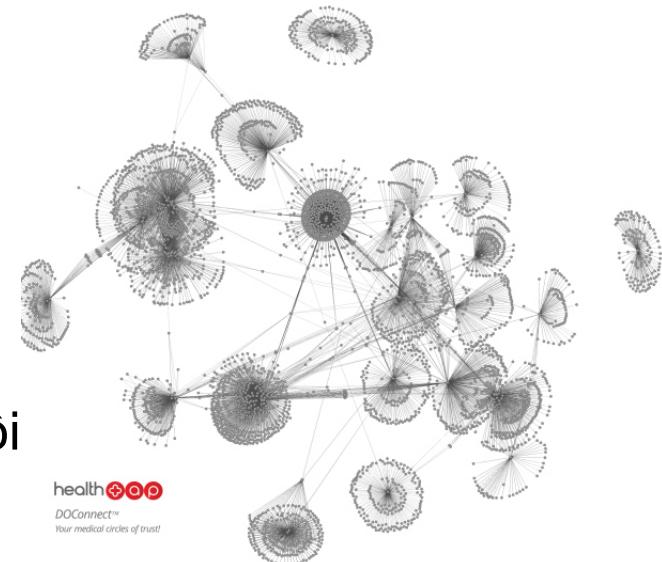
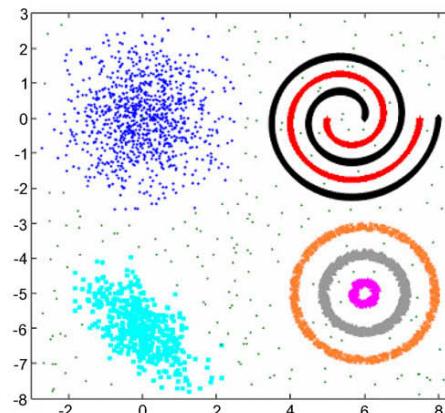
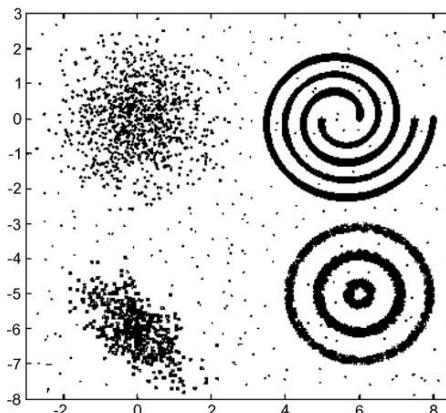
- Lọc thư rác
 - Phân loại trang web
 - Dự đoán rủi ro tài chính
 - Dự đoán biến động chỉ số chứng khoán
 - Phát hiện tấn công mạng

Học không giám sát: ví dụ (1)

■ Phân cụm (clustering)

- Phát hiện các cụm dữ liệu, cụm tính chất,...

■ Community detection

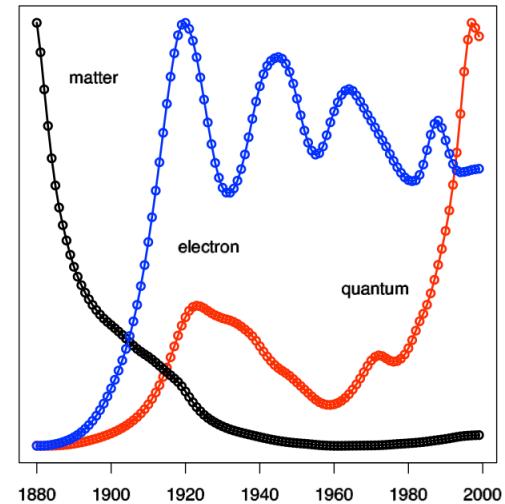
- Phát hiện các cộng đồng trong mạng xã hội

health+
DOConnect™
Your medical circles of trust!

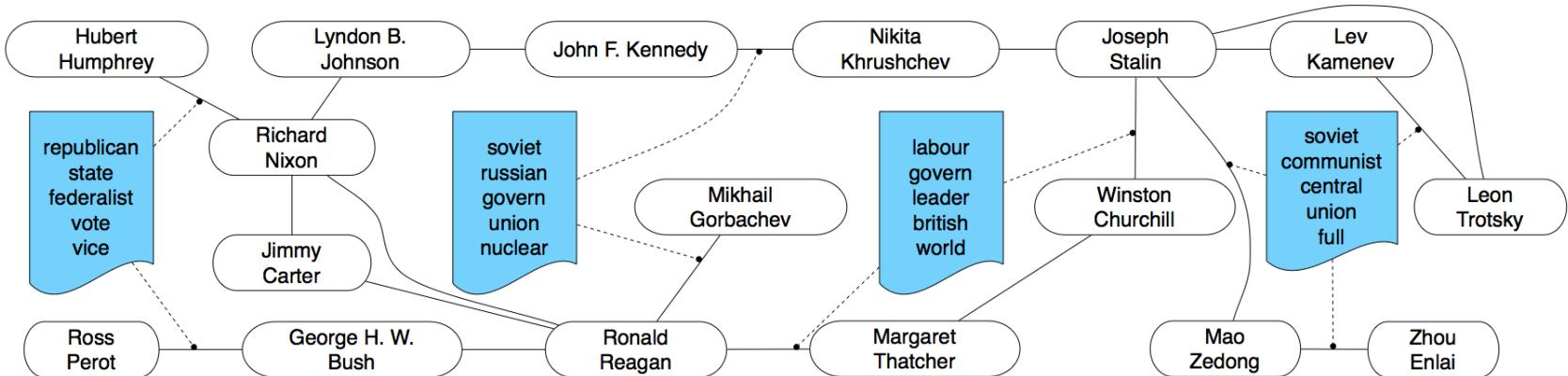
Học không giám sát: ví dụ (2)

■ Trends detection

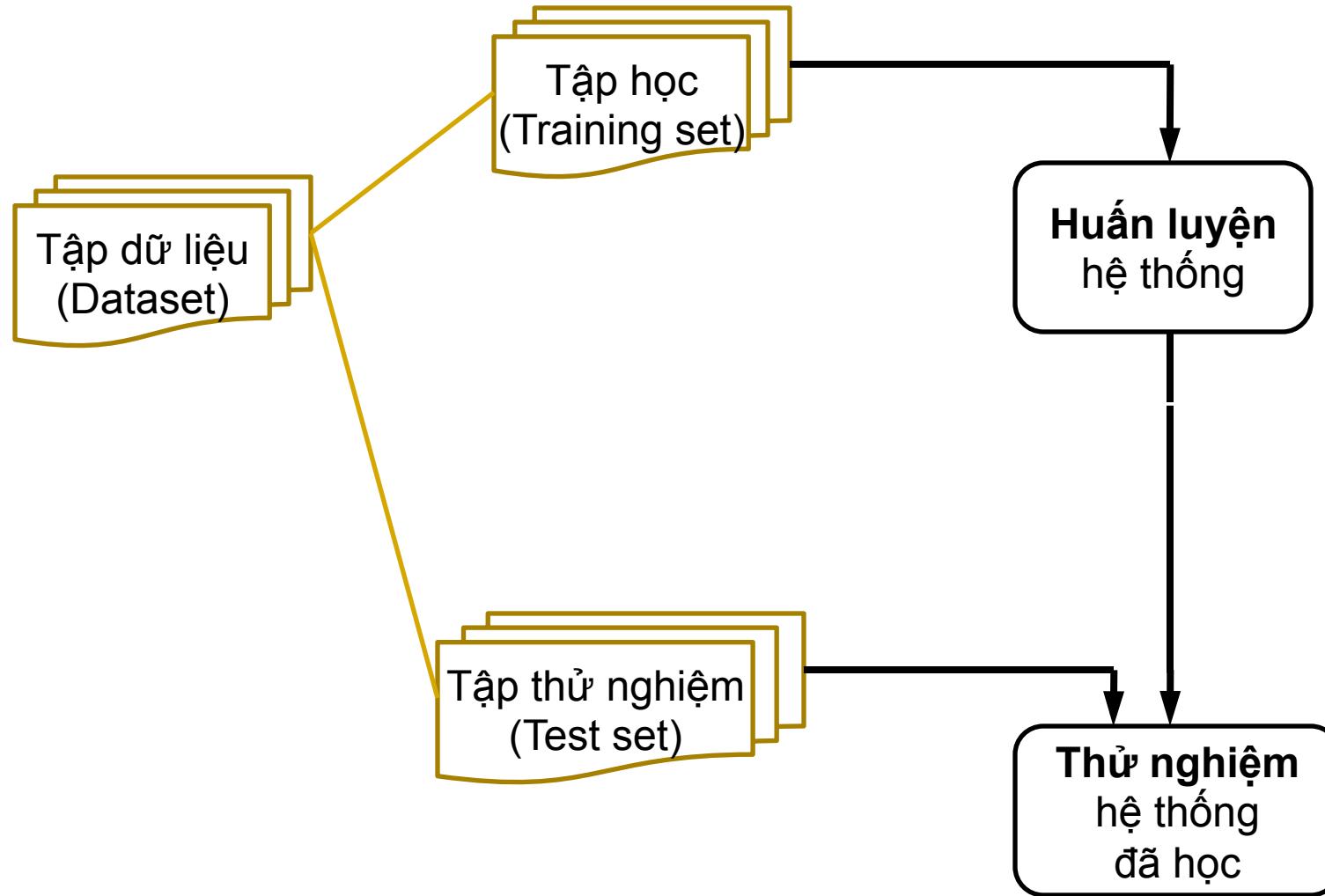
- ❑ Phát hiện xu hướng, thị yếu,...

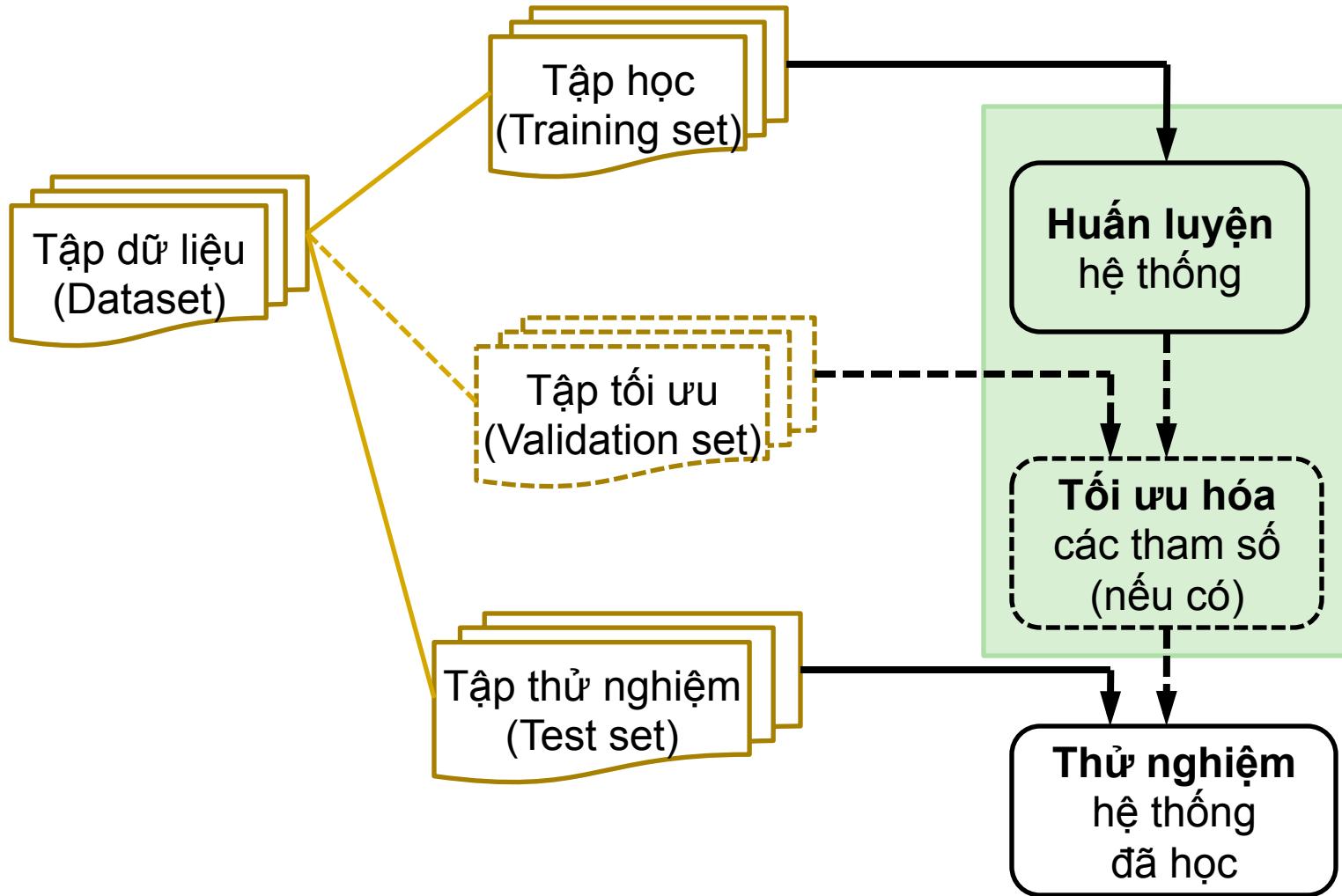
■ Entity-interaction analysis

Quá trình học máy: cơ bản

Quá trình học máy: toàn diện

Thiết kế một hệ thống học (1)

- Lựa chọn các ví dụ học (training/learning examples)
 - Các thông tin hướng dẫn quá trình học (training feedback) được chứa ngay trong các ví dụ học, hay là được cung cấp gián tiếp (vd: từ môi trường hoạt động)
 - Các ví dụ học theo kiểu có giám sát (supervised) hay không có giám sát (unsupervised)
 - Các ví dụ học nên tương thích với (đại diện cho) các ví dụ sẽ được làm việc bởi hệ thống trong tương lai (future test examples)
- Xác định hàm mục tiêu (giả thiết, khái niệm) cần học
 - $F: X \rightarrow \{0,1\}$
 - $F: X \rightarrow$ Một tập các nhãn lớp
 - $F: X \rightarrow \mathbb{R}^+$ (miền các giá trị số thực dương)
 - ...

Thiết kế một hệ thống học (2)

- Lựa chọn cách biểu diễn cho hàm mục tiêu cần học
 - Hàm đa thức (a polynomial function)
 - Một tập các luật (a set of rules)
 - Một cây quyết định (a decision tree)
 - Một mạng nơ-ron nhân tạo (an artificial neural network)
 - ...
- Lựa chọn một giải thuật học máy có thể học (xấp xỉ) được hàm mục tiêu
 - Phương pháp học hồi quy (Regression-based)
 - Phương pháp học quy nạp luật (Rule induction)
 - Phương pháp học cây quyết định (ID3 hoặc C4.5)
 - Phương pháp học lan truyền ngược (Back-propagation)
 - ...

Các vấn đề trong Học máy (1)

■ Giải thuật học máy (Learning algorithm)

- Những giải thuật học máy nào có thể học (xấp xỉ) một hàm mục tiêu cần học?
- Với những điều kiện nào, một giải thuật học máy đã chọn sẽ hội tụ (tiệm cận) hàm mục tiêu cần học?
- Đối với một lĩnh vực bài toán cụ thể và đối với một cách biểu diễn các ví dụ (đối tượng) cụ thể, giải thuật học máy nào thực hiện tốt nhất?

Các vấn đề trong Học máy (2)

■ Các ví dụ học (Training examples)

- Bao nhiêu ví dụ học là đủ?
- Kích thước của tập học (tập huấn luyện) ảnh hưởng thế nào đối với độ chính xác của hàm mục tiêu học được?
- Các ví dụ lỗi (nhiều) và/hoặc các ví dụ thiếu giá trị thuộc tính (missing-value) ảnh hưởng thế nào đối với độ chính xác?

Các vấn đề trong Học máy (3)

- Quá trình học (Learning process)
 - Chiến lược tối ưu cho việc lựa chọn thứ tự sử dụng (khai thác) các ví dụ học?
 - Các chiến lược lựa chọn này làm thay đổi mức độ phức tạp của bài toán học máy như thế nào?
 - Các tri thức cụ thể của bài toán (ngoài các ví dụ học) có thể đóng góp thế nào đối với quá trình học?

Các vấn đề trong Học máy (4)

■ Khả năng/giới hạn học (Learnability)

- Hàm mục tiêu nào mà hệ thống cần học?
 - Biểu diễn hàm mục tiêu: Khả năng biểu diễn (vd: hàm tuyến tính / hàm phi tuyến) vs. Độ phức tạp của giải thuật và quá trình học
- Các giới hạn (trên lý thuyết) đối với khả năng học của các giải thuật học máy?
- Khả năng khái quát hóa (generalization) của hệ thống?
 - Để tránh vấn đề “over-fitting” (đạt độ chính xác cao trên tập học, nhưng đạt độ chính xác thấp trên tập thử nghiệm)
- Khả năng hệ thống tự động thay đổi (thích nghi) biểu diễn (cấu trúc) bên trong của nó?
 - Để cải thiện khả năng (của hệ thống đối với việc) biểu diễn và học hàm mục tiêu

Vấn đề over-fitting (1)

- Một hàm mục tiêu (một giả thiết) học được h sẽ được gọi là **quá khớp/quá phù hợp (over-fit)** với một tập học nếu tồn tại một hàm mục tiêu khác h' sao cho:
 - h' kém phù hợp hơn (đạt độ chính xác kém hơn) h đối với tập học, nhưng
 - h' đạt độ chính xác cao hơn h đối với toàn bộ tập dữ liệu (bao gồm cả những ví dụ được sử dụng sau quá trình huấn luyện)
- Vấn đề over-fitting thường do các nguyên nhân:
 - Lỗi (nhiều) trong tập huấn luyện (do quá trình thu thập/xây dựng tập dữ liệu)
 - Số lượng các ví dụ học quá nhỏ, không đại diện cho toàn bộ tập (phân bố) của các ví dụ của bài toán học

Vấn đề over-fitting (2)

- Giả sử gọi D là tập toàn bộ các ví dụ, và D_{train} là tập các ví dụ học
- Giả sử gọi $\text{Err}_D(h)$ là mức lỗi mà giả thiết h sinh ra đối với tập D , và $\text{Err}_{D_{\text{train}}}(h)$ là mức lỗi mà giả thiết h sinh ra đối với tập D_{train}
- Giả thiết h quá khớp (quá phù hợp) tập học D_{train} nếu tồn tại một giả thiết khác h' :
 - $\text{Err}_{D_{\text{train}}}(h) < \text{Err}_{D_{\text{train}}}(h')$, và
 - $\text{Err}_D(h) > \text{Err}_D(h')$

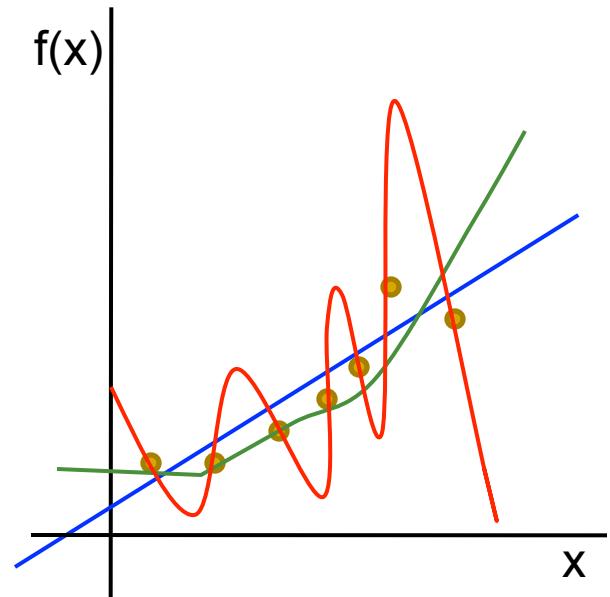
Vấn đề over-fitting (3)

- Trong số các giả thiết (hàm mục tiêu) học được, giả thiết (hàm mục tiêu) nào khái quát hóa tốt nhất từ các ví dụ học?

Lưu ý: Mục tiêu của học máy là để đạt được độ chính xác cao trong dự đoán đối với các ví dụ sau này, không phải đối với các ví dụ học

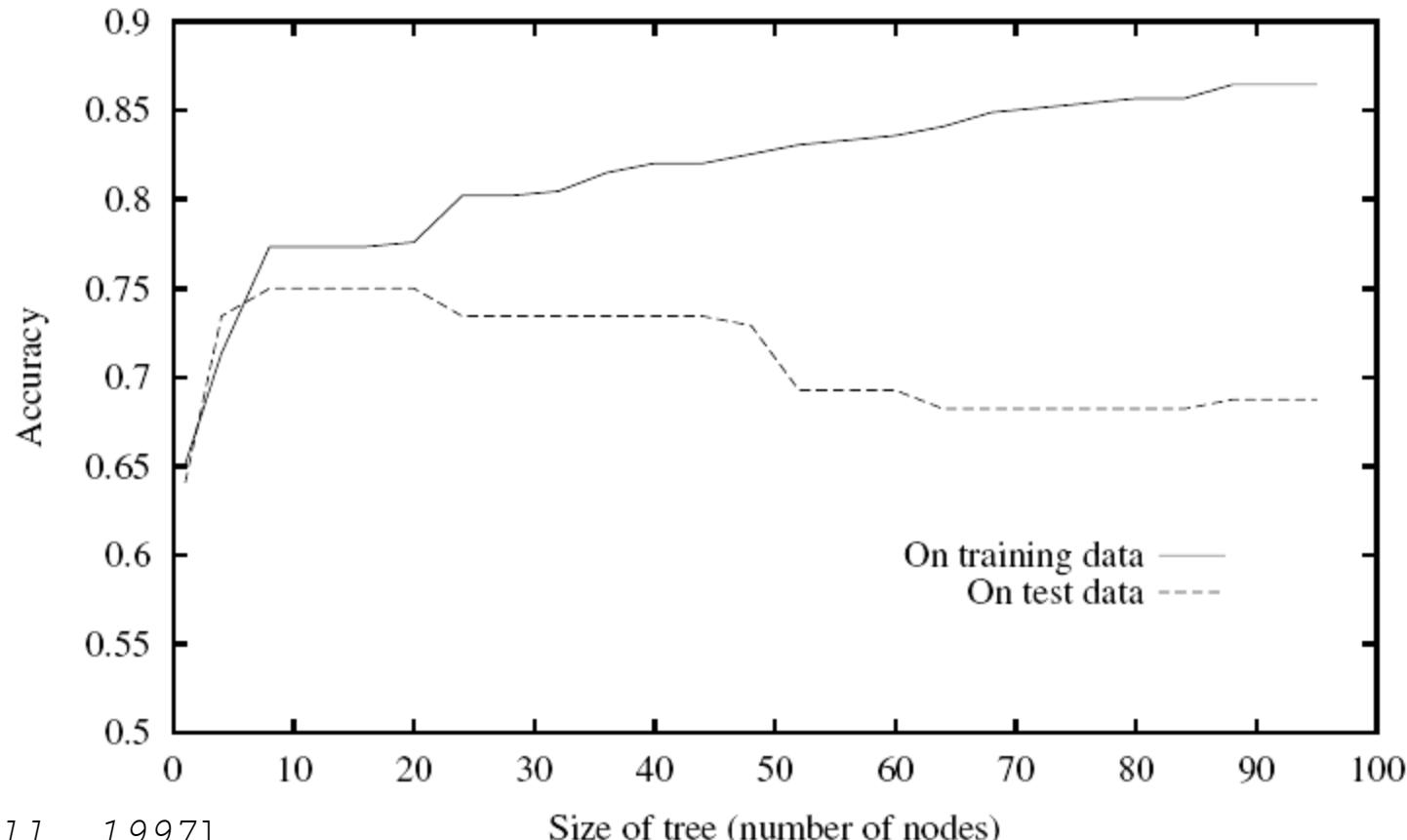
- Occam's razor:** Ưu tiên chọn hàm mục tiêu đơn giản nhất phù hợp (không nhất thiết hoàn hảo) với các ví dụ học
 - Khái quát hóa tốt hơn
 - Dễ giải thích/diễn giải hơn
 - Độ phức tạp tính toán ít hơn

Hàm mục tiêu $f(x)$ nào đạt độ chính xác cao nhất đối với các ví dụ sau này?

Vấn đề over-fitting: Ví dụ

Tiếp tục quá trình học cây quyết định sẽ làm giảm độ chính xác đối với tập thử nghiệm mặc dù tăng độ chính xác đối với tập học

[Mitchell, 1997]

WEKA: Giới thiệu

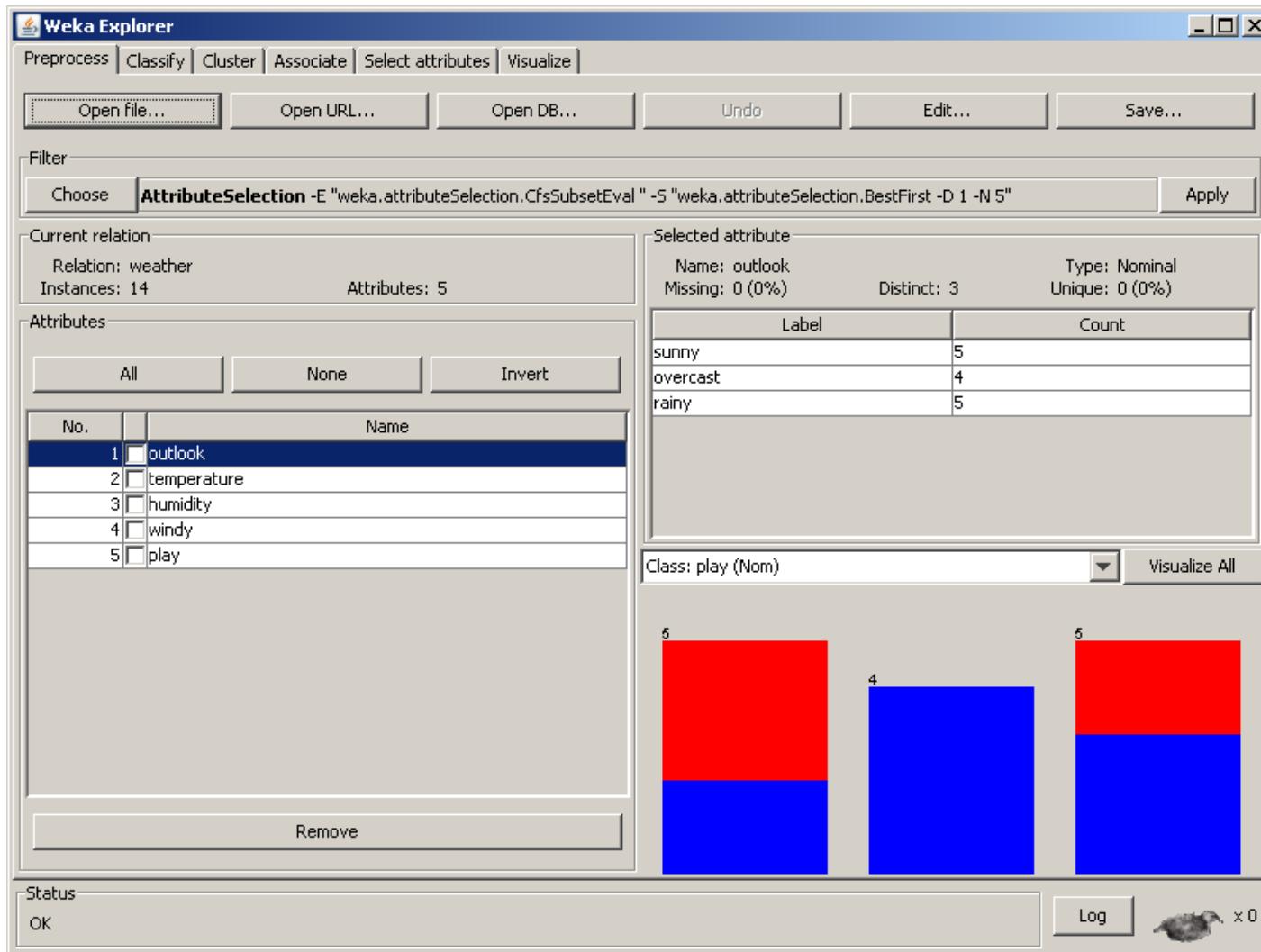
- WEKA là một công cụ phần mềm viết bằng Java, phục vụ lĩnh vực học máy và khai phá dữ liệu
- Có thể tải về từ địa chỉ:
<http://www.cs.waikato.ac.nz/ml/weka/>
- Các tính năng chính
 - Một tập các công cụ tiền xử lý dữ liệu, các giải thuật học máy, khai phá dữ liệu, và các phương pháp thí nghiệm đánh giá
 - Giao diện đồ họa (gồm cả tính năng hiển thị hóa dữ liệu)
 - Môi trường cho phép so sánh các giải thuật học máy và khai phá dữ liệu

WEKA: Các môi trường chính

- Simple CLI
 - Giao diện đơn giản kiểu dòng lệnh (như MS-DOS)
- **Explorer** (chúng ta sẽ chủ yếu sử dụng môi trường này!)
 - Môi trường cho phép sử dụng tất cả các khả năng của WEKA để khám phá dữ liệu
- Experimenter
 - Môi trường cho phép tiến hành các thí nghiệm và thực hiện các kiểm tra thống kê (statistical tests) giữa các mô hình học máy
- KnowledgeFlow
 - Môi trường cho phép bạn tương tác đồ họa kiểu kéo/thả để thiết kế các bước (các thành phần) của một thí nghiệm

WEKA: Môi trường Explorer

WEKA: Môi trường Explorer

■ Preprocess

Để chọn và thay đổi (xử lý) dữ liệu làm việc

■ Classify

Để huấn luyện và kiểm tra các mô hình học máy (phân loại, hoặc hồi quy/dự đoán)

■ Cluster

Để học các nhóm từ dữ liệu (phân cụm)

■ Associate

Để khám phá các luật kết hợp từ dữ liệu

■ Select attributes

Để xác định và lựa chọn các thuộc tính liên quan (quan trọng) nhất của dữ liệu

■ Visualize

Để xem (hiển thị) biểu đồ tương tác 2 chiều đối với dữ liệu

WEKA: Khuôn dạng của tập dữ liệu

- WEKA chỉ làm việc với các tập tin văn bản (text) có khuôn dạng ARFF
- Ví dụ của một tập dữ liệu

```
@relation weather  
@attribute outlook {sunny, overcast, rainy}  
@attribute temperature real  
@attribute humidity real  
@attribute windy {TRUE, FALSE}  
@attribute play {yes, no}  
  
@data  
sunny, 85, 85, FALSE, no  
overcast, 83, 86, FALSE, yes  
...  
...
```

Tên của tập dữ liệu

Thuộc tính kiểu định danh

Thuộc tính kiểu số

Thuộc tính phân lớp (mặc định là thuộc tính cuối cùng)

Các ví dụ (instances)

WEKA Explorer: Tiền xử lý dữ liệu

- Dữ liệu có thể được nhập vào (imported) từ một tập tin có khuôn dạng: ARFF, CSV
- Dữ liệu cũng có thể được đọc vào từ một địa chỉ URL, hoặc từ một cơ sở dữ liệu thông qua JDBC
- Các công cụ tiền xử lý dữ liệu của WEKA được gọi là *filters*
 - Rời rạc hóa (Discretization)
 - Chuẩn hóa (Normalization)
 - Lấy mẫu (Re-sampling)
 - Lựa chọn thuộc tính (Attribute selection)
 - Chuyển đổi (Transforming) và kết hợp (Combining) các thuộc tính
 - ...

→ Hãy xem giao diện của WEKA Explorer...

WEKA Explorer: Các bộ phân lớp (1)

- Các bộ phân lớp (Classifiers) của WEKA tương ứng với các mô hình dự đoán các đại lượng kiểu định danh (phân lớp) hoặc các đại lượng kiểu số (hồi quy/dự đoán)
 - Các kỹ thuật phân lớp được hỗ trợ bởi WEKA
 - Naïve Bayes classifier and Bayesian networks
 - Decision trees
 - Instance-based classifiers
 - Support vector machines
 - Neural networks
 - ...
- Hãy xem giao diện của WEKA Explorer...

WEKA Explorer: Các bộ phân lớp (2)

- Lựa chọn một bộ phân lớp (classifier)
- Lựa chọn các tùy chọn cho việc kiểm tra (test options)
 - **Use training set.** Bộ phân loại học được sẽ được đánh giá trên tập học
 - **Supplied test set.** Sử dụng một tập dữ liệu khác (với tập học) để cho việc đánh giá
 - **Cross-validation.** Tập dữ liệu sẽ được chia đều thành k tập (folds) có kích thước xấp xỉ nhau, và bộ phân loại học được sẽ được đánh giá bởi phương pháp *cross-validation*
 - **Percentage split.** Chỉ định tỷ lệ phân chia tập dữ liệu đối với việc đánh giá

WEKA Explorer: Các bộ phân lớp (3)

■ More options...

- **Output model.** Hiển thị bộ phân lớp học được
- **Output per-class stats.** Hiển thị các thông tin thống kê về precision/recall đối với mỗi lớp
- **Output entropy evaluation measures.** Hiển thị đánh giá độ hỗn tạp (entropy) của tập dữ liệu
- **Output confusion matrix.** Hiển thị thông tin về ma trận lỗi phân lớp (confusion matrix) đối với phân lớp học được
- **Store predictions for visualization.** Các dự đoán của bộ phân lớp được lưu lại trong bộ nhớ, để có thể được hiển thị sau đó
- **Output predictions.** Hiển thị chi tiết các dự đoán đối với tập kiểm tra
- **Cost-sensitive evaluation.** Các lỗi (của bộ phân lớp) được xác định dựa trên ma trận chi phí (cost matrix) chỉ định
- **Random seed for XVal / % Split.** Chỉ định giá trị *random seed* được sử dụng cho quá trình lựa chọn ngẫu nhiên các ví dụ cho tập kiểm tra

WEKA Explorer: Các bộ phân lớp (4)

- **Classifier output** hiển thị các thông tin quan trọng
 - **Run information.** Các tùy chọn đối với mô hình học, tên của tập dữ liệu, số lượng các ví dụ, các thuộc tính, và f.f. thí nghiệm
 - **Classifier model (full training set).** Biểu diễn (dạng text) của bộ phân lớp học được
 - **Predictions on test data.** Thông tin chi tiết về các dự đoán của bộ phân lớp đối với tập kiểm tra
 - **Summary.** Các thống kê về mức độ chính xác của bộ phân lớp, đối với f.f. thí nghiệm đã chọn
 - **Detailed Accuracy By Class.** Thông tin chi tiết về mức độ chính xác của bộ phân lớp đối với mỗi lớp
 - **Confusion Matrix.** Các thành phần của ma trận này thể hiện số lượng các ví dụ kiểm tra (test instances) được phân lớp đúng và bị phân lớp sai

WEKA Explorer: Các bộ phận lớp (5)

- **Result list** cung cấp một số chức năng hữu ích
 - **Save model.** Lưu lại mô hình tương ứng với bộ phân lớp học được vào trong một tập tin nhị phân (binary file)
 - **Load model.** Đọc lại một mô hình đã được học trước đó từ một tập tin nhị phân
 - **Re-evaluate model on current test set.** Đánh giá một mô hình (bộ phân lớp) học được trước đó đối với tập kiểm tra (test set) hiện tại
 - **Visualize classifier errors.** Hiển thị cửa sổ biểu đồ thể hiện các kết quả của việc phân lớp

Các ví dụ được phân lớp chính xác sẽ được biểu diễn bằng ký hiệu bởi dấu chéo (x), còn các ví dụ bị phân lớp sai sẽ được biểu diễn bằng ký hiệu ô vuông ()
 - ...

WEKA Explorer: Các bộ phân cụm

(1)

- Các bộ phân cụm (Cluster builders) của WEKA tương ứng với các mô hình tìm các nhóm của các ví dụ tương tự đối với một tập dữ liệu
- Các kỹ thuật phân cụm được hỗ trợ bởi WEKA
 - Expectation maximization (EM)
 - k-Means
 - ...
- Các bộ phân cụm có thể được hiển thị kết quả và so sánh với các cụm (lớp) thực tế

→ *Hãy xem giao diện của WEKA Explorer ...*

WEKA Explorer: Các bộ phân cụm

(2)

- Lựa chọn một bộ phân cụm (cluster builder)
- Lựa chọn chế độ phân cụm (cluster mode)
 - **Use training set.** Các cụm học được sẽ được kiểm tra đối với tập học
 - **Supplied test set.** Sử dụng một tập dữ liệu khác để kiểm tra các cụm học được
 - **Percentage split.** Chỉ định tỷ lệ phân chia tập dữ liệu ban đầu cho việc xây dựng tập kiểm tra
 - **Classes to clusters evaluation.** So sánh độ chính xác của các cụm học được đối với các lớp được chỉ định
- Store clusters for visualization
 - Lưu lại các bộ phân lớp trong bộ nhớ, để có thể hiện thị sau đó
- Ignore attributes
 - Lựa chọn các thuộc tính sẽ không tham gia vào quá trình học các cụm

WEKA Explorer: Phát hiện luật kết hợp

- Lựa chọn một mô hình (giải thuật) phát hiện luật kết hợp
- **Associator output** hiển thị các thông tin quan trọng
 - **Run information.** Các tùy chọn đối với mô hình phát hiện luật kết hợp, tên của tập dữ liệu, số lượng các ví dụ, các thuộc tính
 - **Associator model (full training set).** Biểu diễn (dạng text) của tập các luật kết hợp phát hiện được
 - Độ hỗ trợ tối thiểu (minimum support)
 - Độ tin cậy tối thiểu (minimum confidence)
 - Kích thước của các tập mục thường xuyên (large/frequent itemsets)
 - Liệt kê các luật kết hợp tìm được

→ *Hãy xem giao diện của WEKA Explorer...*

WEKA Explorer: Lựa chọn thuộc tính

- Để xác định những thuộc tính nào là quan trọng nhất
- Trong WEKA, một phương pháp lựa chọn thuộc tính (attribute selection) bao gồm 2 phần:
 - *Attribute Evaluator*. Để xác định một phương pháp đánh giá mức độ phù hợp của các thuộc tính
Vd: correlation-based, wrapper, information gain, chi-squared,...
 - *Search Method*. Để xác định một phương pháp (thứ tự) xét các thuộc tính
Vd: best-first, random, exhaustive, ranking,...

→ Hãy xem giao diện của WEKA Explorer...

WEKA Explorer: Hiển thị dữ liệu

- Hiển thị dữ liệu rất cần thiết trong thực tế
 - Giúp để xác định mức độ khó khăn của bài toán học
 - WEKA có thể hiển thị
 - Mỗi thuộc tính riêng lẻ (1-D visualization)
 - Một cặp thuộc tính (2-D visualization)
 - Các giá trị (các nhãn) lớp khác nhau sẽ được hiển thị bằng các màu khác nhau
 - Thanh trượt **Jitter** hỗ trợ việc hiển thị rõ ràng hơn, khi có quá nhiều ví dụ (điểm) tập trung xung quanh một vị trí trên biểu đồ
 - Tính năng phóng to/thu nhỏ (bằng cách tăng/giảm giá trị của **PlotSize** và **PointSize**)
- Hãy xem giao diện của WEKA Explorer...

Tài liệu tham khảo

- E. Alpaydin. *Introduction to Machine Learning*. The MIT Press, 2010.
- T. M. Mitchell. *Machine Learning*. McGraw-Hill, 1997.
- H. A. Simon. *Why Should Machines Learn?* In R. S. Michalski, J. Carbonell, and T. M. Mitchell (Eds.): *Machine learning: An artificial intelligence approach*, chapter 2, pp. 25-38. Morgan Kaufmann, 1983.